IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Łączności z Polakami za Granicą**
(nr 46)
z dnia 6 lipca 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Łączności z Polakami za Granicą (nr 46)

6 lipca 2022 r.

Komisja Łączności z Polakami za Granicą, obradująca pod przewodnictwem posła **Roberta Tyszkiewicza (KO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– informacja ministra spraw zagranicznych na temat zniszczenia grobów żołnierzy Armii Krajowej w miejscowości Mikuliszki oraz na terenie Grodzieńszczyzny na Białorusi;

– informacja ministra edukacji i nauki na temat zasad i skuteczności certyfikacji języka polskiego jako obcego;

– sprawy bieżące.

W posiedzeniu udział wzięli: **Szymon Szynkowski vel Sęk** sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami, **dr Zofia Sawicka** zastępca dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej wraz ze współpracownikami, **Piotr Semeniuk** dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Edukacji i Nauki wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Marcin Chorzewski**, **Leszek Jasiński** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Dzień dobry. Otwieram posiedzenie Komisji Łączności z Polakami za Granicą. Witam panie posłanki i panów posłów. Witam pana ministra Szymona Szynkowskiego vel Sęka sekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, pana dyrektora Sławomira Kowalskiego oraz współpracowników z Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Porządek dzisiejszego posiedzenia obejmuje trzy punkty. W punkcie pierwszym – informacja ministra spraw zagranicznych na temat zniszczenia grobów żołnierzy Armii Krajowej w miejscowości Mikuliszki oraz innych przykładach profanacji miejsc polskiej pamięci na Grodzieńszczyźnie. Informacja ministra edukacji i nauki na temat zasad i skuteczności certyfikacji języka polskiego jako obcego oraz sprawy bieżące.

Chciałem powitać również gości, bo nie powitałem gości z ministerstwa edukacji i nauki oraz z Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, serdecznie witam państwa.

Chciałem zapytać sekretariat czy mamy kworum. Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum.

Informacje, materiały zostały państwu udostępnione w formie elektronicznej. Przystępujemy do realizacji porządku dziennego.

Punkt pierwszy. Jak państwo wiecie, w dniu wczorajszym dotarła do nas informacja o barbarzyńskim akcie zniszczenia polskiego cmentarza wojskowego w Białorusi w miejscowości Mikuliszki na polecenie państwa białoruskiego. Jest to bezprecedensowy przypadek takiego barbarzyńskiego wandalizmu państwowego. Mieliśmy do czynienia ze zniszczeniami czy naruszeniami upamiętnień w innych miejscach, notowaliśmy to już wcześniej. Na pewno będzie pan minister o tym mówił, ale nie mieliśmy jeszcze do czynienia ze zniszczeniem grobów. W moim przekonaniu, jest to przekroczenie jakiejś ostatniej granicy cywilizacyjnej, chyba już nie politycznej, tylko cywilizacyjnej. Ponieważ zdarzają się w historii przypadki burzenia pomników, jakiegoś wandalizmu dotyczącego miejsc upamiętnień, ale osobiście nie przypominam sobie, aby państwo zniszczyło cmentarz

wojskowy, groby wojenne. Z tym mamy do czynienia. Dlatego będę proponował, by dzisiaj w tej sprawie Komisja zabrała głos. Stąd jako prezydium, ten punkt nieprzewidziany wcześniej, postanowiliśmy do dzisiejszego posiedzenia dołączyć. Uważam, że sprawa jest absolutnie krytycznie ważna, jeżeli chodzi o sytuację w Białorusi, sytuację mniejszości polskiej, wielokrotnie o tym rozmawialiśmy. Można powiedzieć, kampania antypolska wkracza w jakąś zupełnie, tak jak już powiedziałem, barbarzyńską fazę. Wcześniej nie mieliśmy z tym do czynienia. Powinien być surowy osąd ze strony parlamentu i wyraźny głos. Będziemy dzisiaj proponowali Komisji przyjęcie stanowiska. Jednak rozpocznijmy od przedstawienia informacji przez rząd. Bardzo proszę pana ministra o informację na ten temat.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Szymon Szynkowski vel Sęk:

Dziękuję. Panie przewodniczący, szanowni państwo posłowie, Ministerstwo Spraw Zagranicznych zdecydowanie potępia akty wandalizmu skierowane przeciwko polskim upamiętnieniom w Białorusi. Nasze szczególne oburzenie wywołało zrównanie z ziemią kwatery z grobami 22 żołnierzy III i VI Brygady Armii Krajowej na cmentarzu w miejscowości Mikuliszki. Rzeczywiście to pierwszy przypadek tego rodzaju braku poszanowania miejsc pamięci, ale szczególnie wymowny, bo jak słusznie pan przewodniczący zauważył, dotykający miejsc pochówku i to w sposób barbarzyński. Użycie ciężkiego sprzętu do dokonania tej niszczycielskiej operacji jest kolejnym wyraźnym wskazaniem na inspirację ze strony miejscowych władz. Zniszczenie nagrobków połączone ze zbezczeszczeniem zwłok poległych żołnierzy uznajemy za bezprecedensowy akt barbarzyństwa, łamiący wszelkie standardy. Nie mówiąc o obowiązujących ustaleniach i umowach dwustronnych. Niestety to kolejny w ostatnim czasie przykład działania Mińska, wyraźnie wymierzony w polsko-białoruskie relacje.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych korzystając z wszelkich dostępnych sposobów wyraziło swą ostrą dezaprobatę dla zdarzeń w Białorusi. 30 czerwca br. chargé d'affaires Marcin Wojciechowski zainicjował spotkanie w białoruskim Ministerstwie Spraw Zagranicznych z zastępcą dyrektora Departamentu Ameryki i Europy Czyżykiem, którego głównym tematem była kwestia niszczenia polskich miejsc pamięci narodowej w Białorusi. 1 lipca br. wydaliśmy oświadczenie medialne, zdecydowanie potępiające akty wandalizmu apelujące do władz białoruskich o natychmiastowe ukrócenie niszczenia cmentarzy oraz ujawnienie i rozliczenie sprawców. Wczoraj po brutalnym akcie zniszczenia polskich mogił w Mikuliszkach wydaliśmy kolejne oświadczenie protestacyjne oraz w trybie pilnym został wezwany do ministerstwa chargé d'affaires ambasady Białorusi. Usłyszał m.in., że niszczenie grobów i miejsc pamięci uważamy za bestialstwo na skalę niespotykaną w najnowszej historii.

Kontakty z władzami białoruskimi należy uznać w ostatnim czasie za bardzo utrudnione. Działania dyplomatyczne niestety odnoszą nikły skutek, a antypolska narracja dominuje w oficjalnym przekazie Białorusi. Niemniej jednak nie ustaniemy w staraniach i nie ustajemy w staraniach, aby ta sytuacja uległa zmianie. Zdecydowanie domagamy się poszanowania dla świętości i nietykalności mogił, co jest jedną z głównych powszechnie uznawanych norm społecznych. Podkreślamy, że państwo, które tej normy nie respektuje, stawia siebie poza nawiasem cywilizowanego świata. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Dziękuję bardzo.

Może zaprezentuję państwu propozycję stanowiska Komisji w tej sprawie, a potem poproszę o ewentualne głosy ze strony państwa posłów. Proponuję byśmy przyjęli stanowisko o następującej treści:

„Stanowisko Komisji Łączności z Polakami za Granicą w sprawie zniszczenia grobów żołnierzy Armii Krajowej w Mikuliszkach na Białorusi uchwalone w dniu 6 lipca 2022 r.

Komisja Łączności z Polakami za Granicą stanowczo potępia barbarzyński akt państwowego wandalizmu, zniszczenia kwatery cmentarnej polskich żołnierzy Armii Krajowej w Mikuliszkach. Jest on haniebnym czynem zrealizowanym w atmosferze oszczerczej, antypolskiej kampanii forsowanej przez białoruskie władze. Stanowczo potępiamy niszczenie polskich miejsc pamięci zlokalizowanych na terenie Grodzieńszczyzny:

w Bogdanach, Dyndyliszkach, Jodkiewiczach, Jeremiczach, Iwiu i Oszmianie. Bohaterstwo żołnierzy Armii Krajowej i pamięć o ich walce jest i pozostanie na zawsze trwałym śladem polskości w Białorusi.

Komisja Łączności z Polakami za Granicą dziękuje rodakom żyjącym w Białorusi za kultywowanie pamięci poległych. Zniszczenie cmentarza żołnierzy Armii Krajowej w Mikuliszkach łamie wszelkie międzynarodowe standardy poszanowania grobów wojennych, miejsc pamięci i szacunku dla zmarłych. Wzywamy władze białoruskie do natychmiastowego wyciągnięcia konsekwencji wobec sprawców zniszczenia polskich miejsc pamięci i zaprzestania kampanii ich dewastacji, właściwego zabezpieczenia polskich cmentarzy oraz poszanowania pamięci poległych".

Taką propozycję chciałem w imieniu prezydium złożyć szanownej Komisji.

Otwieram dyskusję. Czy są głosy ze strony państwa posłów, czy po prostu przyjmiemy to stanowisko?

Głos z sali:

Przyjmujmy.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Przyjmujmy. Chciałem jeszcze słowem komentarza tylko dodać, że wymieniamy także w naszym stanowisku inne miejsca, które wcześniej były bezczeszczone, a to w formie zrywania tablic upamiętniających polskich żołnierzy.

Poseł Małgorzata Sekuła-Szmajdzińska (Lewica):

Nie tak drastyczne, ale też…

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Domalowywania czerwonych gwiazd na pomnikach i nagrobkach, różnego rodzaju akty wandalizmu, nie tak drastyczne jak Mikuliszki. Żebyście państwo wiedzieli, bo może nie każdy wie, to była kwatera w takiej formie prostokąta, tak jak mówił pan minister, 22 groby z kamiennym obmurowaniem. Dziś to wygląda w taki sposób, że to zostało po prostu buldożerem wszystko zrównane z ziemią i zasypane piaskiem. Tak to wygląda. Bodajże dziś rano albo wczoraj wieczorem jeszcze chargé d'affaires ambasady polskiej w Mińsku zapalił znicze i złożył w tym miejscu kwiaty.

Sekretarz stanu w MSZ Szymon Szynkowski vel Sęk:

Warto zobaczyć zdjęcia na Twitterze …

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Szanowni państwo, to jest coś co naprawdę przekracza po prostu wyobrażenie jakiegoś zdziczenia i myślę że naszym komentarzem jest nasze stanowisko. Proponuję, żeby Komisja przyjęła przez aklamację to stanowisko. Jeżeli nie usłyszę głosu sprzeciwu uznam, że Komisja przyjęła. Dziękuję bardzo.

Będziemy monitorować sytuację, jeżeli chodzi o to. Pozostaję w kontakcie ze Związkiem Polaków na Białorusi, który poinformował o tym. Naprawdę zależało mi też na tym, żebyśmy podziękowali Polakom tam na miejscu, bo oni pomimo tej kampanii represji wciąż opiekują się miejscami pamięci i grobami, i będą też informować. Jeżeli będzie potrzeba, poruszymy te sprawy na Komisji. Dziękuję bardzo. Dziękuję państwu za jednomyślność w tej kwestii.

Przechodzimy do punktu drugiego porządku obrad – informacja ministra edukacji i nauki na temat zasad i skuteczności certyfikacji języka polskiego jako obcego. Jest to już temat przez nas planowany.

Bardzo dziękuję panu ministrowi za obecność i informację. Panu dyrektorowi również.

Przekazuję głos przedstawicielom Ministerstwa Edukacji i Nauki. Kto będzie referował?

Dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Edukacji i Nauki Piotr Semeniuk:

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, nazywam się Piotr Semeniuk, jestem od dwóch tygodni dyrektorem Departamentu Współpracy Międzynarodowej w Ministerstwie Edukacji i Nauki.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Witam pana dyrektora i bardzo proszę o informację.

Dyrektor departamentu MEiN Piotr Semeniuk:

Szanowni państwo, materiały odnośnie do certyfikacji języka polskiego jako obcego zostały przekazane państwu pisemnie, w związku z tym chciałem powiedzieć o podstawowych rzeczach. W ostatnim czasie spotykamy się z niedrożnością pewnego systemu od certyfikacji języka polskiego, z pewnymi wyzwaniami, które wiążą się z tym, że system certyfikowania stworzony był do obsługi osób, które podejmują studia w Polsce, czy ze względów zawodowych pojawiają się w Polsce jako cudzoziemcy. Natomiast w tej chwili, w związku ze znaczną ilością migracji, system obsługuje w większości naprawdę migrantów, którzy przyjeżdżają do Polski.

Wzrost ilości wydawania certyfikatów, który państwo widzicie w statystyce, wynosił pięć lat temu 1100, dzisiaj mamy 12,5 tys., więc widzimy, że wyzwanie jest ogromne przed nami. W związku z tym ministerstwo w tej chwili podjęło decyzję, żeby spróbować znowelizować ustawę o języku polskim, jak również ustawę o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, żeby udrożnić ten system. Założenia, które są tutaj zawarte, one są zmienione w materiale, który państwo dostaliście. Chciałem powiedzieć, że w tej chwili opiniujemy te możliwości zmian legislacyjnych. Mieliśmy okazję przedwczoraj spotkać się z Państwową Komisją Egzaminacyjną, więc sprawa jest w tej chwili otwarta. Dlatego ze swojej strony w tej chwili może bym już skończył. Natomiast chętnie wysłuchamy uwag z państwa strony i również szczegółowych pytań.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Dziękuję bardzo. Czy Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej coś chciałaby dodać?

Zastępca dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej dr Zofia Sawicka:

Dziękujemy…

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Dziękuję. Otwieram dyskusję. Bardzo proszę, są pytania ze strony państwa posłów. Pani poseł Fabisiak. Bardzo proszę.

Poseł Joanna Fabisiak (KO):

Prosiłabym, żebyście się państwo ustosunkowali do raportu NIK-u, bo to co pan powiedział to są rzeczy bardzo ogólne. Tymczasem tutaj działania w tej sprawie są podejmowane i przez NAWĘ. Przypomnę tylko państwu, że mniej więcej pół roku temu, a nawet więcej, sygnalizowałam problem, sygnalizowałam narastanie tego problemu. Proponowałam przygotowanie ustawy. Taka ustawa była przygotowana. Nic wielkiego, ona była w Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, została przez Komisję odrzucona, przy czym dopóki się… To jest krótka ustawa, oczywiście, że jak nad każdą ustawą, można nad nią pracować, ale jeśli się ich nie podejmie, to będzie wstyd, którego jesteśmy świadkami.

Po pierwsze, znakomita większość, proszę pomyśleć, 7 tys. zdaje, a chciałoby 12, nie. Tak jak państwo znajdziecie w tym raporcie NIK-u (str. 40–41), dokładnie wszystkie zarzuty. Gdybyście państwo się ustosunkowali, bo to nie chodzi o to, żebyśmy teraz przeprowadzali dyskusję i robili sąd czarownic. Chodzi o pilne rozwiązanie problemu. Ponieważ na to poszło 2 mln zł, z tego co ja usłyszałam, program jest pół roku temu przygotowany. Mało, jest pilotażowany, jest po pilotażu wstępnym, ale po pilotażu. Jeśli jest program, który jest po pilotażu i poszło na niego 1,8 mln zł, to warto byłoby, żeby te pieniądze zaczęły na siebie pracować, a będą pracowały, jeśli ludzie będą mogli zdawać egzaminy, bo każdy egzamin kosztuje 680 zł. Czyli jest niegospodarność, jest niewykorzystanie pieniędzy itd., itd. Nikt inny jak pani prezes NAWY mi tłumaczyła i mówiła o tym, że jest i że nic się nie zmieniło, że program czeka.

Zatem czekam na odpowiedź, dlaczego nie ma ustawy. Ustawa była przygotowana. Osobiście ją przygotowałam, ale w porozumieniu z NAWĄ, w porozumieniu z Komisją. Chciałabym się dowiedzieć, co państwo robicie, żeby jak najszybciej ten gorący kartofel wychłodzić, żeby po prostu cudzoziemcy, a to nie są tylko, tak jak pan powiedział, uchodźcy ze Wschodu. Nie, bo akurat kontakty, które mam, to są Polacy, Amerykanie polskiego pochodzenia i to nie jedna osoba, którzy muszą zdać ten egzamin na poziomie B2 czy nawet B1, żeby dostać obywatelstwo. Przecież nam zależy, żeby ludzie wracali do Polski. Nie mogę pojąć, gdzie jest problem, który jest właściwie rozwiązany. Czy to jest tylko taka niechęć, ale jakiego rodzaju? Proszę mi to wytłumaczyć. Przede wszystkim proszę powiedzieć, kiedy ten problem będzie rozwiązany, to znaczy, w której serii egzaminów już będzie można zdawać egzamin według tej nowej metody tradycyjnie i online, bo jesteśmy do tego przygotowani. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Dziękuję. Więcej zgłoszeń nie widzę. Bardzo proszę przedstawicieli ministerstwa o ustosunkowanie się do pytań pani poseł.

Zastępca dyrektora Departamentu Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Edukacji i Nauki Przemysław Skrodzki:

Dzień dobry państwu. Przemysław Skrodzki zastępca dyrektora Departamentu Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Edukacji i Nauki. Odnosząc się do pytań pani poseł…

Poseł Joanna Fabisiak (KO):

Do raportu NIK-u.

Zastępca dyrektora departamentu MEiN Przemysław Skrodzki:

Tak, raport NIK-u nie jest przedmiotem dzisiejszego posiedzenia, ale minister edukacji i nauki ustosunkował się do raportu NIK-u również w tym fragmencie dotyczącym systemu certyfikacji języka polskiego jako obcego. W ogóle kontrola NIK-u nawet nie dotyczyła tego systemu, ile wykonania budżetu państwa w ubiegłym roku. Tam był fragment, który się odnosił do kontroli, która – uwaga – nie była prowadzona w Ministerstwie Edukacji i Nauki tylko właśnie w Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej i w Państwowej Komisji do spraw Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego. Najwyższa Izba Kontroli w tymże raporcie pod adresem ministra edukacji i nauki nie sformułowała żadnych zastrzeżeń. Były pewne drobne uwagi, które się pojawiły pod adresem Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej oraz Państwowej Komisji do spraw Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego. Zostały one uwzględnione zarówno przez NAWĘ, jak i przez komisję, dotyczyły kwestii protokolarnych, kwestii dotyczących posiadania pieczęci z wizerunkiem orła itd. Zaś pod adresem ministerstwa nie było takich. Natomiast minister oczywiście również się do tego ustosunkował, mianowicie w wystąpieniu pokontrolnym będzie to również, myślę, opublikowane na stronie internetowej Najwyższej Izby Kontroli.

Wskazujemy, że jeżeli chodzi o ten najbardziej palący problem, na który pani poseł zwraca uwagę, to w tej chwili ten system, o którym tutaj była mowa w certyfikacji języka polskiego jako obcego w wersji online był przetestowany, szanowni państwo, na grupie 50 osób. On nie jest w tej chwili gotowy do tego, aby można było w projekcie nowelizacji te przepisy wprowadzić, po prostu, chociażby ze względów bezpieczeństwa. Mamy tu do czynienia z grupą, z cudzoziemcami i z egzaminami, które będą organizowane poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, więc wymagają bardzo precyzyjnych zapisów, jeżeli chodzi o standardy bezpieczeństwa tego egzaminu, jeżeli byłaby taka możliwość zdawania go w wersji online czy wręcz w wersji komputerowej u siebie, na własnym komputerze tych cudzoziemców.

Oczywiście nie jest tak, że te prace są zaniechane. Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej w planie działania na ten rok, który został zatwierdzony w ubiegłym miesiącu, przewiduje kolejne kroki związane z tym systemem. Przede wszystkim właśnie przetestowanie go na dużej grupie osób, to raz. Po drugie, w ogóle sprawdzenie w naszych ośrodkach krajowych – których mamy około 40 – możliwości technicznych, też organi-

zacji takiego egzaminu, ponieważ będą to bardzo wymagające kwestie, których ośrodki, nasze uniwersytety będą musiały dopełnić. Jest to jednak, bym powiedział, jeden tylko z kierunków działań, które ministerstwo prowadzi, bo oprócz tego egzaminowania, który według naszych danych i tego, jak to na świecie wygląda, nie będzie dotyczył raczej grupy 10 tys. osób, będzie to raczej pewna niszowa forma zdawania egzaminów. Raczej tu standardową formą będzie dalej wersja tradycyjna.

Ministerstwo prowadzi prace, myślę, że w perspektywie najbliższych tygodni projekt nowelizacji, który będzie znacznie bardziej kompleksowy niż ten, o którym pani poseł wspominała, będzie dotykał sedna sprawy, czyli w ogóle zasad funkcjonowania tego systemu, funkcjonowania samej komisji, uprawnień, które minister przyznaje ośrodkom do certyfikacji, kwestii związanej z liczbą osób, które będą mogły te środki przeegzaminować, tu również wprowadzamy pewne ułatwienia. Wreszcie kwestii dotyczących, o czym pan dyrektor wspominał, migracyjnych. Mamy rozmowy bardzo zaawansowane z ministrem spraw wewnętrznych i administracji w tym zakresie. Taki kompleksowy projekt, który będzie bardzo szeroko ten temat rozpatrywał. Myślę, że to będzie przedmiotem obrad komisji jeszcze w tej kadencji Sejmu, będzie możliwość, jako projekt rządowy, wtedy całościowo się nad tym pochylić. Również nad projektami rozporządzeń szczegółowych, które będą precyzowały kwestie standardów egzaminacyjnych czy też kwestie związane z organizacją tych egzaminów.

Reasumując, jesteśmy po prostu w pewnym punkcie, jeżeli chodzi o zmianę ustawy o języku polskim. Prowadzimy wielowektorowe działania, bo zarówno jeżeli chodzi o NAWĘ, ponadto działania w ministerstwie. Po trzecie, wreszcie działania w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, tam też jest procedowana nowelizacja ustawy o cudzoziemcach, która przewiduje rozszerzenie tychże certyfikatów na inne również możliwe. Ponieważ dzisiaj mamy faktycznie taką sytuację, że tylko ten państwowy jest uznawany, zgodnie z ustawą o cudzoziemcach, właśnie na te potrzeby, o których pani poseł wspominała, obywatelstwa, czy to w ustawie o polskim obywatelstwie czy też na potrzeby migracyjne. Z tym, że minister spraw wewnętrznych i administracji dostrzegł tę kwestię i również w swoich przepisach to ureguluje.

Reasumując, wydaje nam się, że mamy tutaj pewną mapę drogową tych zmian, które w naszym odczuciu i tutaj na podstawie analiz, które posiadamy, rozmów też z naszymi ośrodkami akademickimi, będą ten system w stanie odblokować, odkorkować i go udrożnić. Myślę, że wiosną przyszłego roku jest planowana, znaczy, że druga sesja po wejściu w życie tej nowelizacji będzie już zorganizowana w tym nowym systemie. Czyli mamy nadzieję, że w krótszej perspektywie niż pół roku będzie to już możliwe do zastosowania. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Dziękuję bardzo. Jeszcze pani poseł chce dopytać, proszę.

Poseł Joanna Fabisiak (KO):

Dziękuję bardzo. Jest to satysfakcjonująca odpowiedź, bo rozumiem z tego, że druga sesja w przyszłym roku, czyli czerwcowa to już będzie na nowych warunkach. Żeby tak się stało konieczna jest ustawa. Czy zatem można przyjąć, że do końca tego roku zakończą się prace i Sejm będzie mógł pracować nad ustawą?

Zgadzam się, że będą małe, to w sumie są niewielkie zmiany, które będą w ustawie o cudzoziemcach, ale porównamy projekt, który został już przygotowany i projekt, który przygotowuje rząd. Z całą przyjemnością będę głosowała nad ważnymi zmianami. Natomiast ważne jest, bo pierwsza deklaracja jest bardzo ważna, ale do niej jest potrzebna druga. Rozumiem, że prace trwają i do końca roku można liczyć na to, że ustawa będzie przyjęta, bo bez niej, żeby nawet był przetestowany system, to nie będzie można go wdrożyć. Czy dobrze rozumiem?

Zastępca dyrektora departamentu MEiN Przemysław Skrodzki:

Pani poseł, mogę odpowiadać za Ministerstwo Edukacji i Nauki, takie mam upoważnienie dzisiaj. Jeżeli chodzi o ministra edukacji i nauki, to taki wpis do wykazu prac legislacyjnych rządu zostanie w najbliższych tygodniach przygotowany i projekt będzie procedowany standardowo w procedurze rządowej uzgodnień i konsultacji. Myślę, że jeżeli nie

będzie żadnych istotnych uwag, które by do ministra trafiły wskazujące, że jest to niezasadny projekt, to myślę, że takich nie będzie. Zwracam jeszcze tylko uwagę, że gospodarzem ustawy o języku polskim nie jest minister edukacji i nauki tylko minister kultury, to będzie wymagało po prostu pewnych ustaleń już między ministrami wewnątrz rządu. Natomiast jeżeli nie będzie istotnych uwag na tym etapie rządowym, to myślę, że jest bardzo prawdopodobne, że jeszcze w tym roku ten projekt mógłby zostać skierowany do Sejmu. Jednak nie mogę tego zagwarantować, bo nie jest to tylko naszą domeną.

Poseł Joanna Fabisiak (KO):

Panie przewodniczący…

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Proszę, pani poseł.

Poseł Joanna Fabisiak (KO):

Jeśli można, pewne wyjaśnienie. NAWA, do której zaraz skieruję pytanie, podlega ministrowi nauki i szkolnictwa wyższego, edukacji, nauki i szkolnictwa wyższego, to rzecz pierwsza. Jest do wyjaśnienia także sprawa komisji certyfikacyjnej, państwowej komisji, bo zastrzeżenia, to nie jest ważne… Dlaczego ja się powoływałam na ten raport? Dlatego, że to już nie są tylko słowa posłanki, która może mieć takie czy inne nastawienie, tylko bardzo obiektywne stwierdzenia – dotyczyły nieprawidłowości.

Moje kolejne pytanie, komisja certyfikacyjna podlega ministerstwu, więc chciałabym wiedzieć, czy te wszystkie zastrzeżenia, które NIK zgłosił, czy one zostały przekazane? Czy one są usunięte lub usuwane przez komisję? Ponieważ to bardzo utrudniające, poważne zastrzeżenia.

Wreszcie chciałabym skierować pytanie do NAWY. Podczas mojej rozmowy, oczywiście to było pół roku temu, usłyszałam, że na małej próbie były robione badania monitoringowe, ale że są już przygotowane badania całościowe. Czy wobec tego one już są prowadzone, czy one są planowane – NAWA jako realizator? To jest pytanie.

Wreszcie pytanie do pani przewodniczącej, mnie się wydaje, że sprawa jest ważna, niezmiernej wagi i prosiłabym bardzo panią przewodniczącą o złożenie, czy o zainteresowanie tym problemem komisji, w które pani zasiada, bo dotyczy to całego świata. Jest to problem nie tylko nasz, tu w Komisji, nie tylko jednego kraju, bo z całego świata ludzie zgłaszają ten problem, że nie mogą zdać egzaminu, że o 8:15 już nie ma miejsc, żeby zdać egzamin. Teraz jest początek lipca, słyszymy, że w drugiej sesji, czyli że za rok będzie to możliwe. Przez rok, to będzie rok wstydu. Dobrze, ale żebyśmy ustalili, że za rok tego wstydu już nie będzie.

Z całą pewnością, mogę państwa zapewnić o tym, że ten temat będzie czy w Komisji, czy poza Komisją dla mnie osobiście ważny, bowiem ważny jest dla Polonii. Ludzie to zgłaszają i zgłaszają organizacje taki problem wstydu. Dlatego chciałabym, żeby to było potraktowane poważnie. Wierzę, że pani przewodnicząca zgłosi taki problem do pana ministra.

Chciałabym bardzo, jeśli pan przewodniczący pozwoli, żeby także NAWA odpowiedziała mi, jak jest zaawansowany system monitoringu.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Dziękuję. Oczywiście, bardzo proszę przedstawicieli ministerstwa i Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej o odpowiedź na pytania pani poseł.

Zastępca dyrektora departamentu MEiN Przemysław Skrodzki:

Może tylko pokrótce. Jeżeli chodzi o komisję, to z formalnego punktu widzenia komisja nie jest nadzorowana przez ministra edukacji i nauki. Ma raptem tylko dwóch przedstawicieli, tam jest gremium niezależne od ministra. Natomiast tak, te zastrzeżenia, które Najwyższa Izba Kontroli sformułowała, to przewodniczący do wszystkich się ustosunkował. Chciałem też zapewnić, że wszystkie te zastrzeżenia zostaną rozstrzygnięte w projekcie nowelizacji – te, które są kierowane pod adresem komisji. Natomiast, jeżeli chodzi o te miejsca, których już zaczyna brakować, to mamy aktualnie akurat taką sytuację, że mamy wolne miejsca na egzaminy.

Poseł Joanna Fabisiak (KO):

Gdzie, w którym ośrodku?

Zastępca dyrektora departamentu MEiN Przemysław Skrodzki:

W Warszawie, w Gdańsku.

Poseł Joanna Fabisiak (KO):

Gdybym mogła dostać listę ośrodków, gdzie są wolne miejsca.

Zastępca dyrektora departamentu MEiN Przemysław Skrodzki:

Dobrze.

Poseł Joanna Fabisiak (KO):

Kiedy będzie najbliższa sesja?

Zastępca dyrektora departamentu MEiN Przemysław Skrodzki:

To znaczy chodzi o sesję, która się odbyła, tak? Bardzo dużo mieliśmy osób, które zrezygnowały i po prostu zostały wolne miejsca.

Poseł Joanna Fabisiak (KO):

Po prostu zniechęciły się. Proszę to w ten sposób traktować.

Zastępca dyrektora departamentu MEiN Przemysław Skrodzki:

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Dziękuję. NAWA, bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej dr Zofia Sawicka:

Zofia Sawicka zastępca dyrektora NAWA. Potwierdzam, to co pani poseł mówiła, że mamy przygotowany system, który umożliwia egzaminowanie w trybie komputerowym i zdalnym. Również tak jak pan dyrektor Skrodzki mówił, na ten rok zaplanowaliśmy pilotaż już na dużej grupie, we współpracy z jednym z ośrodków egzaminujących. Z tym, że to będzie pilotaż, więc nie będzie to na dziś dawało certyfikatu państwowego w trybie, jaki jest opisany w ustawie, ale zostaną przetestowane funkcjonalności. Natomiast, już po ustaleniu na poziomie ministerstwa we współpracy z komisją, jak dzisiaj wygląda propozycja zmian w ustawie, priorytetem też będzie sprawdzenie tych funkcjonalności, które wprowadza już obecny projekt ustawy. Będzie to dla nas priorytet, żeby po prostu można było realizować zapisy tej ustawy. Najpierw sprawdzimy te funkcjonalności, które są potrzebne do wdrożenia zapisów nowej ustawy, potem tryb komputerowy, a na końcu tryb zdalny, jako ten, który jest taki najbardziej, powiedzmy, ryzykowny i wymagający największej ilości zabezpieczeń.

Poseł Joanna Fabisiak (KO):

Czyli najpierw ustawa musi powstać, jak rozumiem.

Zastępca dyrektora NAWA dr Zofia Sawicka:

Przygotowujemy się do pilotażu, ale, tak jak mówię, priorytetem w ramach tego pilotażu we współpracy z jednym ośrodkiem będzie sprawdzenie tych funkcjonalności, które odpowiadają zapisom w ustawie.

Poseł Joanna Fabisiak (KO):

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Dziękuję bardzo. Więcej pytań nie słyszę. Zamykam dyskusję.

W sprawach bieżących chciałem poinformować Komisję, że w związku z informacją przekazaną w mediach przez ministra kultury pana Piotra Glińskiego na temat ostatnich działań ministerstwa i zakupu siedziby muzeum w Rapperswil przez Polskę, będziemy prosili resort o przedstawienie Komisji stosownej informacji na temat koncepcji funkcjonowania tej placówki po przejęciu jej przez ministerstwo kultury. Uważam, że ponieważ sprawa muzeum w Rapperswil pojawiała się wielokrotnie, jako temat podczas obrad Komisji, jest to przełomowe wydarzenie, jeżeli chodzi o przyszłość tej jednostki kultury

polskiej za granicą z całą pewnością powinno być przedmiotem informacji na forum Komisji. Dlatego zaproponujemy ministerstwu informację i dołączymy to do planu pracy. Na jednym z najbliższych posiedzeń chcielibyśmy się tym zająć.

Czy w sprawach bieżących jeszcze są jakieś uwagi? Nie ma.

Dziękuję bardzo paniom posłankom i panom posłom. Dziękuję gościom Komisji.

Zamykam posiedzenie Komisji.